

Rahapelien markkinointi lisenssijärjestelmässä

Riitta Matilainen

Rahapelihaittaehkäisy-yksikön päällikkö, VTT

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

**SM/Rahapelijärjestelmähankkeen
kuulemistilaisuus**

28.11.2023

- **Laki tulee tehdä kansanterveysnäkökulmasta (*ns. public health approach*): sen tarkoituksena oltava rahapelihaittojen ehkäiseminen ja niiden vähentäminen. Tämä on todettu myös hallitusohjelmassa.**
- **Tämä tarkoittaa markkinoinnin (mukaan lukien mainonta ja sponsorointi) tiukkaa sääntelyä ja erityisesti lasten ja nuorten aikuisten (18-24-vuotiaat) suojelemista markkinoinnilta kaikissa eri kanavissa ja ympäristöissä.**
- Euroopassa yleistyy tiukentuva rahapeli- ja markkinointisääntely. Ruotsin ylikuumentunut ja volyymiltaan mittava rahapelimarkkinointi on Suomelle varoittava esimerkki. Kokonaan rahapelimarkkinoinnin kieltäviä toimenpiteitä on käytössä muun muassa **Belgiassa, Hollannissa, Italiassa ja Espanjassa.**

Tutkimuksesta tiedetään, että markkinointi lisää rahapelihaittoja

- Markkinointi eri muodoissaan lisää rahapelihaittoja ja on erityisen haitallista lapsille, nuorille aikuisille (18-24-vuotiaat) ja erilaisille haavoittuvaisille ryhmille kuten rahapelihaittoja kokeville ja niistä toipuville.
- **Huom. Kaikkein eniten haittoja aiheuttavat rahapelit tulossa nyt mahdollisesti markkinoinnin piiriin.** Tämä tulee suurella todennäköisyydellä kasvattamaan rahapelihaittoja.
- Tällä hetkellä rahapeliteollisuudella on käytössään ainakin seuraavat markkinointikeinot ja -kanavat:
  - Perinteinen media, ulkomarkkinointi, digitaalinen markkinointi, some, sponsorointi, affiliate-markkinointi, vaikuttajamarkkinointi, bonukset ja ilmaiskierrokset, kohdennettu markkinointi ja henkilökohtaiset yhteydenotot.
- **Tarvitaan tiukkaa sääntelyä markkinoinnin määrän, sisältöjen, ajan, paikan ja kohdentamisen suhteen.**

Markkinointia koskevat toimenpiteet rahapelihaittojen näkökulmasta

- **Markkinoinnin sääntelyssä ei tule luottaa rahapeliteollisuuden ja median itsesääntelyyn, vaan sitä varten on luotava oma selkeä ja yksiselitteinen lainsäädäntönsä, jossa määritellään, *mikä on sallittua*.** Ruotsin virheitä ei kannata toistaa (*ns. kohtuullisuus/måttlighet*). Sääntelyn tulee koskea myös sosiaalista mediaa.
- **Huom. Markkinoinnin valvontaan tarvitaan riittävät resurssit ja viranomainen, jolla on laajat valtuudet.** Rikkomuksista tarvitaan tuntuvat sanktiot.
- Lapset ja nuoret eivät saa altistua rahapelimarkkinoinnille. Lasten ja nuorten ympäristöissä (ml. lasten ja nuorten suosimat palvelut verkossa ja sosiaalisessa mediassa sekä urheilutapahtumat) ei tule sallia rahapelimarkkinointia.
- Nuorille aikuisille (18-24-vuotiaat) ei saa kohdentaa rahapelimarkkinointia missään kanavassa.
- Kuluttajalle on kaikilla pelialustoilla ja markkinoinnissa tarjottava kirjallista tietoa sekä erilaisia varoituksia rahapelipelaamisen taloudellisista, sosiaalisista ja terveydellisistä haitoista sekä tietoa esim. auttavasta puhelimesta.

Sponsorointia koskevat toimenpiteet haittojen ehkäisyn näkökulmasta

- **Haittojen ehkäisyn näkökulmasta sponsorointia ei tulisi sallia.**
- **Mikäli sponsorointi sallitaan siihen pitää päteä kaikki samat säännöt kuin markkinointiin yleisesti.**
  - ❖ Asiasta oma kirjaus arpajaislakiin; ei tule luottaa teollisuuden itsesääntelyyn.
  - ❖ Tärkeintä on lasten, nuorten ja haavoittuvaisten ryhmien suojelu rahapelihaitoilta sekä fyysisissä tapahtumissa että Internetissä (ml. some, appit, mainokset). Tapahtumissa, jossa on alaikäisiä paikalla, ei saisi olla rahapelimainontaa/sponsorointia.
  - ❖ Sponsoroinnissa ei saa käyttää keulakuvina tunnettuja urheilijoita, someinfluenssereita tai kuuluisuuksia.
- **Sponsorointisopimukseen tulisi sisällyttää vaatimuksina ainakin ottelumanipulaatioita estävät sitoumukset ja pakollinen rahapelihaitoista kouluttaminen.**

Different approaches to gambling regulating

Lähde: <https://theconversation.com/gambling-act-review-how-eu-countries-are-tightening-restrictions-on-ads-and-why-the-uk-should-too-199354>

	<i>Sports sponsorship and advertising</i>	<i>Public posters</i>	<i>Targeted ads</i>	<i>Online advertising</i>	<i>TV & Radio Advertising</i>	<i>Social media influencers</i>	<i>TV ads during sport events</i>
<i>Italy</i>	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
<i>Belgium</i> <i>(from July 2023)</i>	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
<i>Netherlands</i>	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✗
<i>Germany</i>	✓	✓	✓	✗*	✗*	✓	✗
<i>UK</i>	✓	✓	✓	✓	✓**	✓	✓***

✗ = Banned, ✓ = Permitted

* Excluded from the ban are sports betting ads and ads between 9pm-6am

** Ban only for TV ads before 9pm

*** Voluntary ban by parts of the industry, excludes horse and greyhound racing

Lähteitä

EHYT ry: Tutkittua ja toimivaa rahapelipolitiikkaa – 5+1 politiikkasuositusta haittoja ehkäisevään rahapelipolitiikkaan. Marraskuu 2023. https://ehyt.fi/wp-content/uploads/2023/11/Tutkittua-ja-toimivaa-rahapelipolitiikkaa_verkkoon-1.pdf

McGrane E, Wardle H, Clowes M, Blank L, Pryce R, Field M, Sharpe C, Goyder E. What is the evidence that advertising policies could have an impact on gambling-related harms? A systematic umbrella review of the literature. *Public Health*. 2023 Feb;215:124-130. doi: 10.1016/j.puhe.2022.11.019. Epub 2023 Jan 26. PMID: 36725155. pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36725155/

Nikkinen, Janne: Sosiaalieettisesti kestävä rahapelijärjestelmä (2023). *Sininauhaliitto*. <https://www.sininauhaliitto.fi/sininauhaliitto/vaikuttamistyö/rahapelijarjestelma/>

Rahapelipoliittinen ohjelma. *Valtioneuvoston julkaisuja 2022: 40*. julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164069

Sailas, H, Brax, T, Matilainen, R, Alkio, M: Esiselvitys rahapelijärjestelmän vaihtoehtoista. *Sisäministeriö 2023*. intermin.fi/-/rahapelitoiminnan-yksinoikeusjarjestelmaa-koskeva-esiselvitys-valmistunut

Thomas S, van Schalkwyk M, Daube M, Pitt H, McGee D, McKee M. Protecting children and young people from contemporary marketing for gambling. *Health Promotion International*, Volume 38, Issue 2, April 2023, daac194, doi.org/10.1093/heapro/daac194

Vahva ja välittävä Suomi : Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165042/Paaministeri-Petteri-Orpon-hallituksen-ohjelma-20062023.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Lisätietoja:
riitta.matilainen@ehyt.fi

ehyt.fi

[@ehytry](https://www.instagram.com/ehytry)

[@EHYTry](https://twitter.com/EHYTry)

[ehytry](https://www.facebook.com/ehytry)

[Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry](https://www.linkedin.com/company/ehyt-ry)